

Vergaderjaar 2022–2023

36 200

Nota over de toestand van 's Rijks Financiën

36 202

Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2023)

AV¹

VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 februari 2023

De vaste commissie voor Financiën² heeft op 25 januari 2023 een brief gestuurd aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst met vragen van de leden van de PvdD-fractie over de brief van 2 december 2022³ over de uitvoering van de motie-Koffeman c.s. over het afschaffen van de BTW op groente en fruit.⁴

De Staatssecretaris heeft op 13 februari 2023 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde nader schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
De Man

¹ De letter AV heeft alleen betrekking op 36 200.

² Samenstelling:

Essers (CDA) (*voorzitter*), Prast (PvdD), Backer (D66), Kennedy-Doornbos (CU), Faber-van de Klashorst (PVV), Van Apeldoorn (SP), Van Strien (PVV), Jorritsma-Lebbink (VVD), N.J.J. van Kesteren (CDA), Schalk (SGP), Van Rooijen (50PLUS), Vos (VVD), Van Ballekom (VVD), Berkhout (Fractie-Nanninga), Crone (PvdA), Frentrop (Fractie-Frentrop), Geerdink (VVD), Karimi (GL) (*ondervoorzitter*), Van der Linden (Fractie-Nanninga), Otten (Fractie-Otten), Rietkerk (CDA), Rosenmöller (GL), De Boer (GL), Van der Voort (D66), Raven (OSF) en Fiers (PvdA).

³ *Kamerstukken I, 2022–2023, 36 200/36 202, AP.*

⁴ *Kamerstukken I, 2022–2023, 36 200, N.*

BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN

Aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Den Haag, 25 januari 2023

De leden van de vaste commissie voor Financiën hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 2 december 2022⁵ over de uitvoering van de motie-Koffeman c.s. over het afschaffen van de BTW op groente en fruit.⁶ De leden van de PvdD-fractie hebben naar aanleiding hiervan nog enkele vragen en opmerkingen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdD-fractie

De leden van de PvdD-fractie lezen in uw brief van 2 december jl. dat het uitvoeren van de motie-Koffeman c.s. wetstechnisch pas op 1 januari 2024 mogelijk is. Met een uitvoeringstoets zal worden nagegaan of deze datum ook uitvoeringstechnisch haalbaar is. Of de motie dan ook uitgevoerd kan worden, wordt momenteel extern onderzocht. Kunt u aangeven wanneer u de resultaten van dit externe onderzoek verwacht? Acht u het mogelijk dat deze leden de resultaten in het eerste kwartaal van dit jaar tegemoet kunnen zien?

Bent u bekend met het artikel van de NRC van 14 januari jl. «De toestand bij de Belastingdienst is kritiek»?⁷ In dit artikel staat dat «het invoeren van nieuwe btw-wetgeving tot minimaal 2026 «nauwelijks» mogelijk is. Een ander tarief hanteren dan het huidige lage tarief van 9 procent of het hoge tarief van 21 procent zou hierdoor de komende jaren sowieso niet kunnen». Het baart deze leden zorgen dat politieke besluiten niet uitgevoerd kunnen worden vanwege verouderde computersystemen en capaciteitsgebrek. Dit artikel suggereert volgens hen dan ook dat de Eerste en Tweede Kamer de komende jaren geen extra taken kunnen geven aan de Belastingdienst, omdat die eenvoudiger niet uitvoerbaar zijn. Zij vragen u hierop een reflectie te geven. Begrijpen deze leden goed dat dit betekent dat de motie Koffeman de komende jaren dus niet uitgevoerd zal kunnen worden? Waarom zijn deze problemen er niet bij vergelijkbare maatregelen, zoals bijvoorbeeld het afschaffen van btw op zonnepanelen per 1 januari 2023? Graag ontvangen zij op dit punt een toelichting.

U schrijft in uw brief dat het kabinet geen stapsgewijze aanpak wil, maar deze maatregel in één keer wil realiseren. Een stapsgewijze aanpak waarbij eerst de btw op onbewerkte groenten en fruit wordt afgeschaft en vervolgens op overige groenten en fruit, zou voor ondernemers, de Belastingdienst én consumenten een onbegrijpelijk en niet uitvoerbaar proces zijn. Kunt u toelichten waarop deze gedachte is gebaseerd? Bent u het met deze leden eens dat het afschaffen van btw op onbewerkte groenten en fruit een belangrijke stap zou zijn in het bestrijden van armoede en het streven naar een gezondere leefstijl van consumenten? Indien u het met de leden van de PvdD-fractie eens bent, waarom zet u dan niet alles op alles om dit zo spoedig mogelijk te realiseren, zo vragen deze leden.

⁵ *Kamerstukken I, 2022–2023, 36 200/36 202, AP.*

⁶ *Kamerstukken I, 2022–2023, 36 200, N.*

⁷ De toestand bij de Belastingdienst is kritiek – NRC

De leden van de vaste commissie voor Financiën zien uw reactie met belangstelling en bij voorkeur binnen vier weken na dagtekening van deze brief tegemoet.

Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
P.H.J. Essers

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN – FISCALITEIT EN BELASTINGDIENST

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 februari 2023

In deze brief bied ik u de beantwoording van de nadere vragen inzake motie-Koffeman c.s. over het afschaffen van btw op groente en fruit aan. Het betreft een reactie op de vragen van de leden van de Partij voor de Dieren in een Kamerbrief van 25 januari jl.

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
M.L.A. van Rij

Beantwoording nadere vragen inzake motie-Koffeman c.s. over het afschaffen van btw op groente en fruit (25 januari 2023, kenmerk 172279.02U)

Vraag 1 en 2

De leden van de fractie van de PvdD vragen of de Staatssecretaris kan aangeven wanneer de resultaten van het externe onderzoek naar het toepassen van het btw-nultarief op groente en fruit kunnen worden verwacht en of het mogelijk is dat de resultaten in het eerste kwartaal van dit jaar tegemoet kunnen worden gezien.

Antwoord vraag 1 en 2

De leden kunnen de resultaten in het eerste kwartaal van dit jaar tegemoet zien. De planning is dat het eindrapport in maart door het externe onderzoeksbureau wordt opgeleverd. Het kabinet zal het rapport dan met de Tweede en Eerste Kamer te delen.

Vraag 3

De leden van de fractie van de PvdD vragen of de Staatssecretaris bekend is met het artikel van de NRC van 14 januari jl. «De toestand bij de Belastingdienst is kritiek».

Antwoord vraag 3

Ja.

Vraag 4 en 5

De leden van de fractie van de PvdD vragen of de Staatssecretaris een reflectie kan geven op de uitingen in het artikel en of dit betekent dat de motie Koffeman de komende jaren niet uitgevoerd zal kunnen worden. Daarnaast vragen de leden of de Staatssecretaris een toelichting kan geven op de vraag waarom bij vergelijkbare maatregelen deze problemen er niet zijn.

Antwoord vraag 4 en 5

De btw kent drie verschillende tarieven (0%, 9%, 21%). Categorieën goederen en diensten overbrengen naar een ander tarief, bijvoorbeeld van het 9%-tarief naar het 0%-tarief, vergen geen systeemaanpassing. Omdat de btw al een 0%-tarief kent, leidt een mogelijke verlaging van het btw-tarief voor groente en fruit naar 0%, net als de recente overbrenging van zonnepanelen naar het 0%-tarief, niet tot een aanpassing van het huidige btw-aangiftesysteem. Er ligt hier dan ook geen relatie met de noodzakelijke vernieuwing van de ondersteunende automatiseringssystemen voor heffing van de btw.

Voor de uitvoering is het, als besloten zou worden een 0%-tarief voor groente en fruit in te voeren, los van de systemen, noodzakelijk dat er een werkbare en juridisch houdbare definitie beschikbaar is. Anders zou dat leiden tot een forse complexiteitstoename bij het bedrijfsleven en de Belastingdienst, waardoor de maatregel niet of slecht uitvoerbaar is. Verder is het van belang dat het risico wordt beperkt dat de reikwijdte van het 0%-tarief op groente en fruit met rechtszaken kan worden verbreed.

Vraag 6

De leden van de fractie van de PvdD vragen of de Staatssecretaris kan toelichten waarom een stapsgewijze invoering van een btw-nultarief op groente en fruit onbegrijpelijk en niet uitvoerbaar is voor ondernemers, Belastingdienst en consumenten.

Antwoord vraag 6

De mogelijke invoering van een 0%-tarief op groente en fruit vraagt een juridisch houdbare afbakening tussen groente en fruit enerzijds en andere

voedingsmiddelen anderzijds. Voor andere voedingsmiddelen dan groente en fruit blijft immers het verlaagde btw-tarief van 9% gelden. Deze afbakening verschillende malen aanpassen scheidt onduidelijkheid, het is van belang in één keer voor de meest doeltreffende en doelmatige afbakeningsvariant te kiezen.

Vraag 7

De leden van de fractie van de PvdD vragen of de Staatssecretaris het eens is met de leden dat het afschaffen van de btw op groente en fruit een belangrijke stap zou zijn in het bestrijden van de armoede en het streven naar een gezondere leefstijl van consumenten. En, indien de Staatssecretaris het hiermee eens is, waarom niet alles op alles wordt gezet om dit zo spoedig mogelijk te realiseren.

Antwoord vraag 7

Het kabinet zet zich in om armoede te bestrijden en de gezonde levensstijl van consumenten te bevorderen. Echter, er moet goed worden bekeken of de gekozen maatregel doeltreffend en doelmatig is. Of de btw een doelmatig en doeltreffend middel is om een gezonde levensstijl van consumenten te realiseren wordt op dit moment onderzocht. Onderdeel van dit onderzoek is, naast het vraagstuk van de afbakening, onder andere of een btw-verlaging in de prijs wordt doorberekend en ervoor zorgt dat consumenten meer groente en fruit consumeren. Aan de hand van de resultaten van het onderzoek wordt beoordeeld of en hoe een 0%-tarief op groente- en fruitproducten kan worden geïntroduceerd. Deze maatregel wordt niet overwogen in het kader van armoedebestrijding.